

RAW-fotobewerking met Photoshop Elements 11

Les 1. Inlezen en voorbereken in de RAW-converter

1. RAW-foto openen

We gaan ervan uit dat de RAW-foto's al op je PC staan. Het openen ervan in de RAW-converter gaat als volgt:

1. Start je PC
2. Dubbelklik op het bureaublad op de snelkoppeling → "Adobe Photoshop Elements 11".
3. Kies in het vervolgmenu rechtsboven voor de → "Editor"
4. Klik in de bovenste menubalk van die "Editor" op de menukeuze → "Bestand" → "Openen"
5. Ga dan naar de gewenste datummap.
6. Dubbelklik op de te bewerken RAW-foto.
(De RAW-foto's zijn herkenbaar doordat je niet de foto ziet, maar alleen het fotokader met daarin het blauwe PSE-11-logo. (En voor de kenner: achter de schermen is een RAW-foto herkenbaar aan het achtervoegsel ".CR2".))
7. Na enig geduld opent - over de "Editor" heen - het dialoogvenster "Camera Raw 7.4" (de RAW-converter genoemd).
8. Als het goed is gegaan staat daarin de gewenste foto klaar voor bewerking.

2. Rechttrekken

Een foto ziet er meestal net wat gelikter uit als hij 'recht staat'. Daar ontkom je alleen aan door aan te geven dat je om creatieve redenen voor 'scheef' hebt gekozen.

Zo zet je een foto zo nodig recht:

1. Klik in het bovenste snelmenu op het symbool voor het gereedschap 'Rechttrekken'.

2. Bedenk vervolgens welke lijn er op de foto horizontaal of vertikaal zou moeten lopen.
3. Trek vervolgens met je cursor (die er inmiddels net zo uitziet als het gereedschapssymbool) over die lijn een nieuwe lijn door op het begin van die lijn je linkermuisknop in te drukken en die, al lijntrekkend, pas weer los te laten aan het einde ervan.
4. Ben je niet tevreden, dan kun je met de → "ESC-toets" op je toetsenbord terug naar af.
5. Ben je wel tevreden over het rechtzetten, dan klopt waarschijnlijk de voorgestelde uitsnede niet. Dat los je op met de instructies in het volgende blokje: 3. Uitsnijden.

3. Uitsnijden

Als het door het hiervoor omschreven rechttrekken of om andere creatieve redenen nodig is om een uitsnede uit je foto te maken, dan gaat dat als volgt:

1. a. **Als je de foto net hebt rechtgezet** is er een kader getrokken rond de foto met blokjes op de hoekpunten. Door aan die blokjes te trekken, kun je jouw uitsnede bepalen.
b. **Als je niet hebt rechtgetrokken**, dan kan je uitsnijden door te klikken in het bovenste snelmenu op het symbool voor het gereedschap 'Uitsnijden'

Trek vervolgens met je cursor (die er inmiddels net zo uitziet als het gereedschapssymbool) jouw gewenste uitsnede-vak door op de linkerbovenhoek van het gewenste vak je linkermuisknop in te drukken en die, al vaktrekkend, pas weer los te laten aan het einde ervan. (Ga je daarbij snel naar beneden, dan wordt het een staand vak en anders een liggend. Effe testen!)

2. Als je binnen het kader je muis ingedrukt houdt, kun je het hele kader verplaatsen.
3. Ben je niet tevreden dan kun je met de → "ESC-toets" op je toetsenbord terug naar af.
4. Als je na wat schuiven, passen en meten tevreden bent, klik dan op de → "ENTER-toets".

RAW-fotobewerking met Photoshop Elements 11

4. Raw-converter afsluiten

Wil je aan het einde van deze les stoppen, dan kun je de RAW-conversie onderbreken door:

1. in de onderste snelmenubalk op de knop → “Gereed” te klikken.
2. De Raw-converter sluit dan.
3. Bij de eerder automatisch geopende “Editor” moet je dat zelf even doen door op de → “x-toets” rechtsbovenaan te klikken.

De foto is dan weer als RAW-foto teruggezet op zijn oude plek voor latere definitieve bewerking. Jouw aanpassingen onthoudt het programma wel. Die zijn weggeschreven in een nieuw “.xmp”-bestandje. Daar moet je netjes vanaf blijven; dat is code-taal!

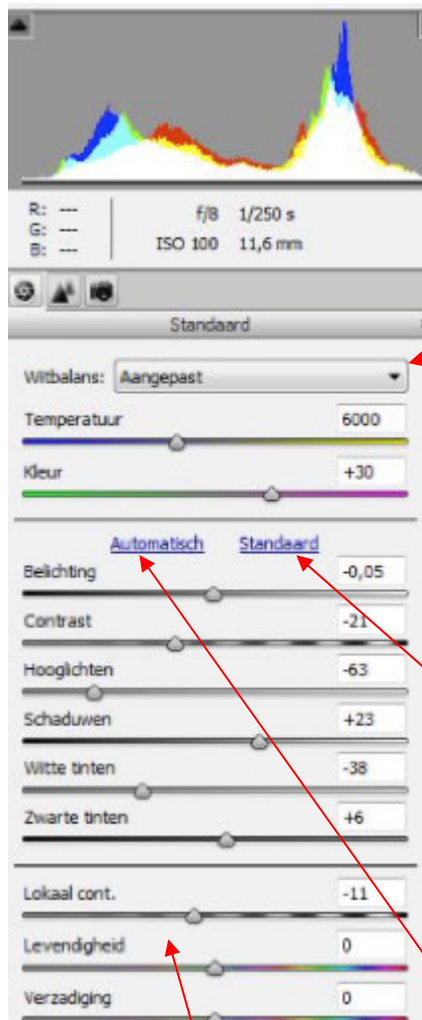
Einde les 1!

RAW-fotobewerking met Photoshop Elements 11

Les 2. Belichting en kleur aanpassen met de RAW-converter

1. Gedeeltelijk bewerkte RAW-foto heropenen

In les 1. heb je geleerd hoe je een RAW-foto opent in de RAW-converter. Open dus nu de, in les 1. al gedeeltelijk bewerkte foto in de RAW-converter voor verdere “behandeling”.

2. Witbalans aanpassen

Als je foto een kleurzwem heeft die je niet bevalt, dan kun je dat aanpassen. Is hij te gelig, te blauw of juist te groen of te rood, pas dan de witbalans aan: Dat gaat zo:

1. In de rechter kolom van de RAW-converter zie je naast het woordje “Witbalans” een ‘drop-down-menu’ staan. Daarin staat een aantal voorgebakken witbalans instellingen. De bovenste keuze “Als opname” is de instelling die jouw foto van huis uit kreeg. De beginwaarde dus.

Probeer alle instellingen een keer uit en kies die instelling die (het dichtst) bij jouw wensen past. Gaat het fout, keer dan terug naar de keuze “Als opname”.

2. Met de schuifjes “Temperatuur” en “Kleur” kun je de - met het drop-down-menu - gekozen instelling nog heel precies bijstellen. Schuif je regelaar dicht naar de kleur die je graag versterkt wilt hebben. Of laat ze staan als je tevreden bent.

3. Belichting aanpassen

Standaard geeft de RAW-converter in je foto aan welke gebieden er over- dan wel onderbelicht zijn. De overbelichte delen door die gebieden rood te kleuren. De onderbelichte delen worden blauw gekleurd.

Het kan ook zijn dat er helemaal geen waarschuwingskleuren te zien zijn, maar dat je zelf niet helemaal tevreden bent.

Je hebt zes schuifregelaars tot je beschikking om daar wat aan te doen. Kijk wel uit dat je niet gaat overdrijven, want daar knapt een foto zelden van op.

Dit zou je werkwijze kunnen worden:

1. Probeer eerst de keuze “Automatisch” eens uit. Misschien dat dan je probleem al (grotendeels) is opgelost. Zo niet, dan kom je met de keuze “Standaard” weer terug bij af.
2. Met de schuifregelaar “Belichting” kun je meestal over- of onderbelichting wegwerken. Schuif zover dat de te bestrijden waarschuwingskleur net weg is (of zover als jij leuk vindt natuurlijk).
3. Is de foto dan nog niet naar je zin, dan kun je met de andere vijf schuifregelaars gaan stoeien. Hun namen geven aan welke actie je ervan kunt verwachten. Maar nogmaals: “kleine stapjes”. Keer terug naar de stand “0” als je met een bepaalde schuif geen verbetering ziet.

4. Levendigere kleuren

Met de onderste drie schuifregelaars in de rechterkolom van de RAW-converter kun je de kleuren nog wat “aanzetten” of “afzakken”. Probeer ze uit, doch houd je in! Gaat het fout? Terug naar “0”!

5. Einde oefening

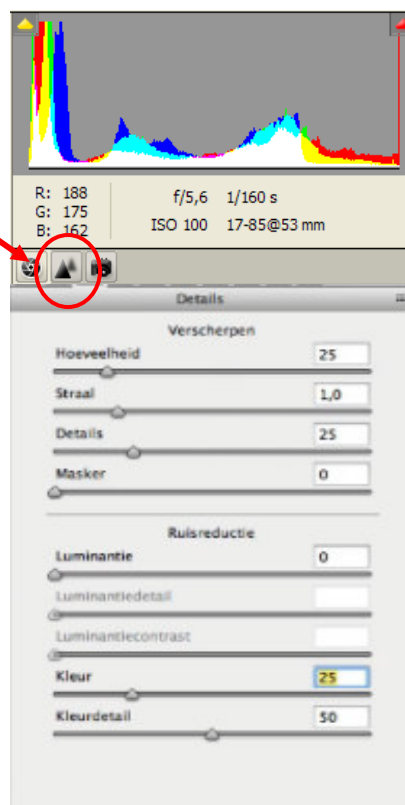
Sluit aan het einde van deze les de RAW-converter af, zoals je in les 1. onder punt 4. hebt geleerd. Tot les 3.! (Verscherpen en ruis onderdrukken.)

RAW-fotobewerking met Photoshop Elements 11

Les 3. Verscherpen en ruis onderdrukken

1. Gedeeltelijk bewerkte RAW-foto heropenen

1. In les 1. heb je geleerd hoe je een RAW-foto opent in de RAW-converter. Open dus nu de, in les 1. en 2. al gedeeltelijk bewerkte foto in de RAW-converter voor verdere “behandeling”.
2. Door in de rechterkolom op het gereedschap “Detail” te klikken krijg je een nieuwe serie schuifbalken te zien. Daarmee gaan we in deze les aan de slag.

2. Verscherpen

Je kunt het altijd proberen, maar aan een écht volledig onscherpe foto kan je meestal niet zoveel meer doen. Valt de onscherpte mee, dan is dat meestal wél goed te verhelpen. Er zijn daarbij vele wegen die naar het verscherpte Rome leiden. Dit is er één van en volgens mij een goede eerste stap op die weg:

1. Zorg ervoor dat je de te verscherpen foto groot in beeld hebt. Kies daarvoor uit het drop-down-menu helemaal links in de onderste menubalk voor → “100%”. Je kunt dan namelijk beter zien wat er straks gebeurt.
2. Door in kleine stapjes met de schuifbalk “Hoeveelheid” te schuiven kun je zien of de foto scherper wordt. Zet hem bij voorkeur niet hoger dan 100. Houd de waarde sowieso zo laag mogelijk, want van teveel verscherpen wordt de foto meestal niet mooier. Schuif ze, en gaat het mis, kun je altijd weer terug naar de beginwaarde “25”.
3. De schuifbalken “Straal”, “Detail” en “Masker” laten we in het kader van deze beginnerscursus met rust.

3. Ruisreductie

Ook al heb je niet verscherpt, dan kan er toch ruis in je foto zitten.

“Gewone ruis” zijn de spikkels die je in de hele foto kunt zien en “Kleurreis” zit vaak - in de vorm van verschillend gekleurde spikkels - alleen in de donkere (schaduw)delen van de foto.

1. De “Gewone ruis” kun je proberen te verhelpen door met de schuifbalk → “Luminantie” te experimenteren.
2. De “Kleurreis” vraagt om schuiven met de schuifbalk → “Kleur”.

4. Einde les 3.

Dit onderdeel vraagt om een hoop experimenteren. Het is geen hogere wijsheid, maar een kwestie van smaak en gevoel. Succes ermee en sluit aan het einde van je “gepiel” de RAW-converter af, zoals je in les 1. onder punt 4. hebt geleerd.

Tot de laatste les, # 4.! (Verkleinen en opslaan als .jpg.)

RAW-fotobewerking met Photoshop Elements 11

Les 4. Verkleinen en opslaan als .jpg.

Nu je klaar bent met de RAW-bewerking, moet de foto nog worden opgeslagen als “.JPG”. Daarover gaat deze laatste les.

1. Definitief bewerkte RAW-foto heropenen

- In les 1. heb je geleerd hoe je een RAW-foto opent in de RAW-converter. Open dus nu de, in les 1. t/m 3. bewerkte foto in die RAW-converter.

2. Overbrengen naar de “Editor”

- Door binnen de RAW-converter (waarin nu de foto staat) rechtsonder te klikken op de knop → “Afbeelding openen”, verhuist je foto naar de “Editor”. Daarin zetten we de laatste stapjes.

3. Verkleinen

Je kunt je bewerkte foto het beste zo groot mogelijk opslaan, want je weet maar nooit wat je er later ooit nog mee wilt gaan doen. Is dat zo, dan kun je nu gelijk door naar stap 4. Zo niet, lees dan verder.

Als je de bewerkte foto echter bijvoorbeeld naar Facebook of Waarneming wilt uploaden, dan zul je de foto moeten verkleinen naar de maximale breedte of hoogte van 800 pixels. Je kunt dat als volgt doen:

1. Ga naar de menukeuze → “Afbeelding” → “Vergroten/verkleinen..” → “Afbeeldingsgrootte”.
2. Zorg dat alleen in de onderste twee vakjes op het nu geopende scherm een vinkje staat en kies in dit geval bij het laatste vinkje voor “Bicubisch scherper”.
3. Verander in dit voorbeeldgeval daarna het grootste getal in een van de vakje “Breedte” of “Hoogte” in “800”. Zoals je kunt zien past het kleinere getal zich daarbij vanzelf aan.
4. Klik vervolgens op “OK”.
5. Om te zien wat je hebt gedaan, kun je nog even in de menubalk klikken op → “Weergave” → “Werkelijke pixels”.

4. Opslaan als .JPG

Rest ons het opslaan van de foto als “.jpg”.

1. Dat gaat via de menukeuze → “Bestand” → “Opslaan als..”
2. Je moet vervolgens in het vakje → “Bestandsnaam” een nieuwe naam kiezen voor het bestand, om te voorkomen dat je hem verwart met de jpg-versie van je foto. Zet er dus bijvoorbeeld als extra toevoeging “_RAW” of het nieuwe formaat “_800” achter (zonder spaties en vóór de “.jpg”). Het wordt dan zoiets als “A96A7034_800.jpg”. Dan weet je later tenminste dat het niet het jpg-origineel, maar een verkleining via RAW tot 800 pixels betreft.
3. Kies in het vakje → “Indeling” daar direct onder (als dat er niet al staat) voor → “JPEG...” en druk op de knop “Opslaan”.
5. Dan komt er nog één schermpje waarin je (als dat er niet al staat) in het vakje → “Kwaliteit” voor → “10” moet kiezen en
6. bij “Indelingsopties” alleen een stip moet hebben staan in het bovenste selectievakje.
7. Klik tot slot op “OK”.

5. Over en sluiten

1. Nu is de foto een jpg-foto, staat hij in de desbetreffende map in “Mijn afbeeldingen” en kun je je foto in het “Editor-scherm” sluiten door in de tab links boven de foto op de → “x” te klikken.
2. De “Editor” mag dan ook worden afgesloten met zijn eigen → “x”.

Je kunt nu met de foto hetzelfde doen als wat je met je gewone jpg-foto’s deed: niets (grapje). Succes ermee!

Wim van Yperen, maart 2016